

“ศาสตร์พระราชา” กับการขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กร

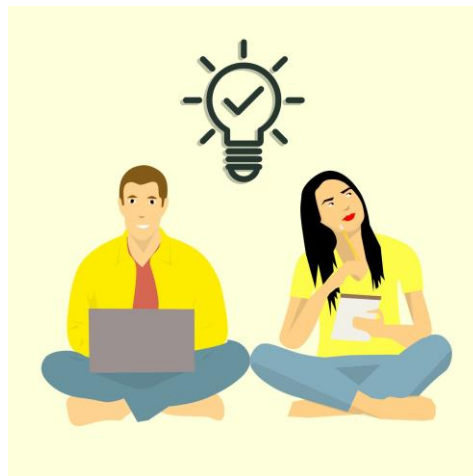
นวัตกรรม¹ คือ “สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม” เราทราบกันดีว่าการนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ในองค์กรนั้นสามารถสร้างความก้าวหน้าให้แก่องค์กรได้ แต่คำถามคือ ทำอย่างไรองค์กรของเราจึงจะมีนวัตกรรม ซึ่งแลดูจะเป็นเรื่องยาก และยังพบว่าโครงการนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จมีเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น

เราทุกคนคงเคยได้ยินศาสตร์พระราชาที่กล่าวว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”² ซึ่งเป็นหลักการทรงงานของล้นเกล้าในหลวงรัชกาลที่ 9 กษัตริย์นักพัฒนา โดยพระองค์ทรงใช้หลักดังกล่าวในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ดำเนินจากกระบวนการคิดบนรากฐานของการเข้าใจมนุษย์ การเข้าถึงข้อมูลเพื่อให้การสร้างสรรค์นั้นตอบสนองความต้องการที่แท้จริง เป็นการพัฒนาด้วยความรู้และภูมิปัญญาที่ไม่จำกัดอยู่แค่มิติใดมิติหนึ่ง พร้อมทั้งต้องมีการทดลองและปรับปรุงจนได้ผลลัพธ์ที่ยั่งยืน และสามารถประยุกต์ใช้ได้ ดังโครงการพระราชดำริหลาย ๆ โครงการ

อาจารย์พันธุ์พงศ์ ตั้งธีระสุนันท์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้จัดการส่งเสริมนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้อธิบายศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กร (Driving Innovation in Organization) ได้อย่างน่าสนใจและเข้าใจง่าย ช่วยให้เราเข้าใจว่านวัตกรรมเกิดขึ้นได้อย่างไร และมีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างไร ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกองค์กร ทั้งภาคเอกชนและราชการ โดยผู้เขียนขอเรียบเรียงสรุปดังนี้

“เข้าใจ” โจทย์ปัญหา เราต้องเข้าใจบริบทของปัญหา ความเจ็บปวด (Pain Point) หรือความต้องการในด้านต่าง ๆ ของ ลูกค้า หรือผู้รับบริการ โดยการศึกษาและวิเคราะห์ ความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ผ่านวิธีการ กิจกรรม หรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อที่จะทำความเข้าใจโจทย์ปัญหาที่แท้จริง และตรงใจกลุ่มเป้าหมายที่สุด

“เข้าถึง” ทางออกของปัญหา หลังจากเข้าใจโจทย์ทั้งหมดแล้ว จะต้องมีการตั้งทีมงานเพื่อวิเคราะห์ปัญหา เพื่อนำไปสู่ทางออก โดยบูรณาการความรู้ในทุกมิติ ซึ่งจะต้องสร้างกระบวนการคิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางออกของปัญหา และสร้างต้นแบบเพื่อนำไปทดสอบและทดลองใช้จริง ซึ่งอาจจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาหลายครั้งจนกว่าผู้ทดลองใช้จะร้อง “ว้าว”

นำไป “พัฒนา” สิ่งใหม่ เมื่อต้นแบบได้สร้างความประทับใจและความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้แล้ว จะถึงขั้นตอนนำไปพัฒนาสิ่งใหม่ คือ “นวัตกรรม” โดยนำไปขยายผลและเผยแพร่ให้เกิดการใช้จริง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยต้องอยู่พื้นฐานของการคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ทำให้เราเข้าใจรากฐานสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมแล้ว โดยทุกท่านสามารถศึกษากระบวนการคิด วิธีการ เครื่องมือ หรือกลไกต่าง ๆ เพื่อที่จะบรรลุ 3 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น เช่น Innovation’s method, Functional innovation system หรือ Driving innovative organization และตัวอย่างนวัตกรรมของประเทศจีน จากคลิปการบรรยายหัวข้อ “การขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กร” ในระบบ e-learning ของสำนักงาน ก.พ.³ ซึ่งอาจารย์พันธพงศ์ ตั้งธีระสุนันท์ ได้บรรยายไว้อย่างละเอียดและมีเอกสารประกอบทำให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น แล้วพบกันใหม่กับการแนะนำแหล่งความรู้จากระบบ e-Learning ซึ่งจะเป็นวิถี New normal หลังวิกฤติโควิด-19 ของพวกเราทุกคนนะคะ

“

สำหรับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) เราจะดำเนินการขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านกระบวนการภายในหรือบริการของ กสอ. ให้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีการขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือบริการ ให้องค์กรมีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

”

อรพิน อุดมธนะธินะ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

¹ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) <https://www.nia.or.th/5ID>

² ส่วนสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ <http://www.dgr.go.th/skr/th/newsAll/257/2295>

³ สำนักงาน ก.พ <https://www.ocsc.go.th/LearningPortal>